emeğin birliği

Şubat 1978 Özel sayı 4

fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar, her şey emeğin olacak..!

antep dokuma işçileri haklarını söke söke aldılar...!

YAŞASIN İŞÇİLERİN MÜCADELE BİRLİĞİ

ANTEP DOKUMA İŞÇİLERİ HAKLARINI SÖKE SÖKE ALDILAR

Bundan bir buçuk ay önce, Antep'te dokuma sanayiinde çalışan tüm işçiler direnişe geçtiler. Ve geçtiğimiz ayın içerisinde 18 günlük direnişten sonra istedikleri hakları sağlayarak direnişi zafere ulaştırdılar. Bu direniş, sıradan ve rastgele patlak vermiş bir direniş değildir. Tersine bu direniş, bugünkü işçi sınıfı hareketinin gelişimine uygun, başından sonuna kadar bilinçli, kararlı ve disiplinli bir sınıf hareketiydi.

Faşizmin, baskı ve terörün yanında, emekçi halkımızın sırtına yüklediği ard arda zamlarla ağırlaşan ve artık çekilmez hale gelen hayat şartları karşısında Türkiye'nın her tarafında işçiler ve emekçiler, en basit ve insani haklarını koruyabilmek için işveren sınıfa ve hükümetlerine karşı harekete geçmek durumunda kalıyorlar. Aynı sebeplerden Aralık ayı içerisinde Antepte tüm dokuma sanayiinde (Nizip Cad. Çıksorut, Unaldı, Sanaii de) sayısı onbine varan işçi direnişe geçmişti. Direnişe geçen işçilerin istemi, yeni hayat şartları karşısında kendi sosyal haklarının yeniden gözden geçirilmesi ve ücretlerinin artırılmasıydı. Işçiler işverenlere karşı kendi taleplerini savunmada herşeyden önce kendi aralarında bir birliğin gerekli olduğuna inanıyorlardı. Bu birliği yaratmak amacıyla işçiler daha önceki pratiklerine de dayanarak direnişten önce sanayii de ve kahvelerde işçi toplantıları düzenleyip istek ve taleplerini birlikte tartışıp eylemlerini en geniş yığınlar önünde kararlaştırdılar. Eylemin sıhhatli yürütülebilmesi için kendi aralarında direniş komiteleri oluşturdular. Oluşturulan komitelerin görev bölümü ve işçilerin kararlılığı, direnişin başarı ile devam ettirilmesinde başlıca etken olmuştur. Ayrıca bu direnişin geçmişten diğer farklı bir yanıda, sosyalist işçilerin hareketin öncülüğünü yapıp, işverenlere karşı kendi ekonomik talepleri uğruna mücadelenin gerekliliğine inanan işçilerle, sınıf bilinçli işçilerin eylemde sağladığı birlikti.

Yalnız çarpık-kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu ülkemizde işçi sınıfı işverenlere ve onların hükümetlerine karşı verdiği mücadelede yanına çekebileceği diğer sınıf ve katmanları da saflarına çekmek zorundadır. Nitekim direnişte, bunun bilincinde olan sosyalistler, en geniş şekilde diğer katmanların desteğini alabilmek için kurdukları komitelerle gerekli çalışmaları yürüterek; Öğrencilerin, şehir küçük burjuvalarının desteğini sağlamışlardır. Öğrenciler okullarda (Sanat ve Düztepe liselerinde) düzenledikleri formlarla, Fasoncular (1 dokuma tezgahı sahibi küçük burjuvalar) ise çalışmayarak direnişi desteklemişlerdir. Tekstil işkolunda fabrika birimlerinde eylem birliği için oluşturulan işçi gurupları ve komiteleri direnişe maddi yönden yardım etmekle birlikte bir fiil direnişe katılarak direnişi desteklemişlerdir. Ayrıca deri, lastik işkolundaki işçiler de saflarda yerlerini almışlardır. Antepteki ayrı ve aynı işkollarındaki sendikalar, toplanarak direnişin yanında olduklarını belirtmişlerdir.

Bu gelişim seyri içersinde ellerinde bulunan mevcut stokları eriten işverenler, direnişin 15'inci gününde, direnişi kırabilmek için birtakım oyunlar tezgahlamışlardır. İşyerlerini açarak çalışmak isteyen işverenlere karşı topluca işçiler işyerlerini tekrar kapatarak direnişi kırmalarının önünü almışlardır. Direniş kırıcılarının bu girişimleri başarısız kalındıktan sonra, işçilerin üzerine gönderilen polis vasıtasıyla direnişi yeniden kırabilmenin yolları aranmıştır. Fakat azimli ve kararlı bir şekilde direnişlerine sahip çıkan işçiler, bu tür girişimleri de başarısız kılmıştır. Polis birçok işçiyi gözaltına aldıktan sonra işçilerin gösterdiği kararlılık ve azimi karşısında tekrar serbest bırakmak zorunda kalmıştır. Polis ve işverenlerin direnişi kırabilmek için başvurdukları yöntemler işçiler tarafından topluca karşı konularak başarısız kılınınca, polisler saldıramamışlardır. Mao-

cu burjuva uşakları ise; işçilerin kararlı tavrına, sosyalistlerin direnişlere sahip çıkıp, hertürlü engele karşı yiğitçe durmalarına PRAVAKASYON diyerek, mücadele alanından kaçmışlardır. Direniş hertürlü engele, maocu burjuva uşaklarına, küçük burjuva milliyetçilerine rağmen başarıyla sürdürüldü. Dokuma işçilerinin bu yiğitçe direnişi karşısında işverenler daha fazla dayanamayarak, işçilerin taleplerinin büyük bir kısmını kabul etmek zorunda kaldılar. İmzalanan ek protokolde ise işçi kıyımının önüne geçebilmek için, işverenlerin direnişten dolayı işçileri işten atamayacağı belirtildi.

İşçi sınıfı hareketinin Antep'te böylesi bir gelişmeyi sağlaması, kendine özgü bazı yanları olsa da, gene de Türkiye genelindeki işçi sınıfı hareketinden kopuk olarak değerlendirilemez. Işçi sınıfı hareketinde bugün durgunluğun göze çarpması, bazı oportünist kafaları yanıltabilir. Fakat Türkiye işçi sınıfı hareketinin gelişimini, içinden geçtiği mücadeleleri gözönünde bulunduranlar için, bu durgunluğun, büyük fırtınalar öncesi durgunluk olduğu açıktır.

Önümüzdeki günlerde büyük direnişlere gebe olan, bugünkü işçi sınıfı hareketinde görülen bu durgunluğa da etki eden olumlu ve olumsuz şartlar vardır. Bu şartlar değerlendirilmeden ne bugünkü durgunluğun sebebi, ne de gelecekte bunun yol açacağı gelişmeler anlaşılamaz.

Herşeyden önce yüz yılı aşkın bir mücadeleden geçmiş olan Türkiye işçi sınıfı hareketi, bu mücadeleler sırasında 15-16 Haziran olayını yaşamış, 12 Mart 1971'den bu yana faşist yönetimlerin bizzat kendi kendi üzerindeki baskılarını görmüş ve bugüne gelmiştir. Ve bugüne kadar ki mücadele süreci içersinde işveren sınıfına karşı ekonomik mücadelesi için çeşitli sendikal örgütlenmeler ortaya çıkarmıştır. Bu sendikal örgütlenmeleri aracılığıyla yürüttükleri ekonomik mücadelenin yeterli olmadığını, bunun için sermayenin koruyuculuğunu yapan düzenine karşı da mücadele etmek gerektiğini kavramıştır. Ne var ki, işçi sınıfı hareketinin ekonomik mücadele aracılığıyla kendiliğinden erişebileceği bu düzeyden, (yani ekonomik mücadeleyle birlikte siyasi mücadelenin de verilmesi gerektiğini kavramasından) sonra, tastamam siyasî mücadele düzeyine erişebilmesi ve bu mücadelenin yürütülebilmesi için herşeyden önce, siyasi yönden de örgütlü hale gelmesi gerekir. Işçi sınıfı kendi partisinin öncülüğü olmaksızın, hertürden burjuvaziden bağımsız, kendi sınıf siyaseti doğrultusunda, kendiliğinden siyasi mücadelesini yürütmesi beklenemez.

İşçi sınıfımız bugün burjuvaziye, faşizme karşı yürüttüğü ekonomik demokratik mücadelede böyle bir siyasi öncülükten yoksundur. Buda onun tamamen burjuvaziden ve hertürlü sapmanın etkinliğinden kurtulmasında olumsuz yönde etki etmektedir. Burjuvazinin faşist baskılarla grev ve direnişleri bastırmasının yanında oportünizmin de etkisiyle, sosyal-demokrat politikayı işçi sınıfı hareketi üzerinde etkin kılma çabaları kısmende olsa başarılı olmuştur. Özellikle TKP oportünizminin sınıf işbirliği siyasetinin sağladığı hertürden destektende faydalanarak CHP, DISK üst yönetimini de ele geçirmiştir. Böylesi bir durumda tüm oportünist siyasetlerde olabildiğine «işçi sınıfının sendikal alanda birliği» çığırtkanlığını yaparak bunun bir gelişme olduğunu söyleyip işçi sınıfı hareketini daha uzun süre burjuvazinin kuyruğuna takılmasını salık vermektedirler. Ancak oportünistlerin bütün bu çığırtkanlıklarına rağmen, hayat bunun böyle olmadığını, yani sendikal alanda da olsa, tek başına ekonomik mücadelenin birliği sağlamayacağını, sağlasa bile bunun burjuvazinin etkisinden kurtarmayacağını göstermiştir. Zaten dünyanın hiç bir yerinde sermaye boyunduruğuna ve faşizme karşı mücadele eden işçi sınıfı hareketinin birliği sosyal-reformistler ve oportünistler tarafından sağlanmamıştır, sağlayamazda. İşçi sınıfının sendikal alanda birliği ancak sınıf siyaseti doğrultusunda sağlanırsa bir anlam kazanır ve böylesi bir birlik burjuvaziye karşı gerçekten başarılı mücadele verebilir. Böyle bir birlik yaatrılmadan burjuvaziye karşı başarılı bir mücadele ve oportünizmin işçi sınıfının sendikal alandaki hareketinin parçalanmasının da önüne geçilemez.

İşte, Antep dokuma işçilerinin direnişi sınıf sendikacılık hareketinin yaratılmasında pratikte ortaya çıkmış en iyi örnek-

tir. Şüphesiz bu hareket kendiliğinden ortaya çıkmış değildir. Bu tür bir mücadelenin ortaya çıkışının bir geçmişi vardır. Bu geçmiş, 1975'in başlarında IPLİK-İŞ'in kurulması uğruna verilen ve 1975'ten bu yana İPLİK-İŞ öncülüğünde bugüne kadar verilen mücadelelerin ürünüdür.

Türkiye'nin her tarafında olduğu gibi Antepte de DİSK dahil «büyük» konfederasyonlar küçük iş yerlerindeki işçileri örgütlemediklerinden ilk defa küçük işyerlerindeki işçilerin örgütlenmesine gidilmiş ve bu amaçla 1975 yılının başında İPLİK-İŞ sendikası kurulmuştur. Ancak, bu sıradan alışıla gelmiş bir sendika olmayıp, yeni türden (SINIF SENDİKACILIK siyasetini temel alan) bir sendika oluyordu. Kurulduğundan bugüne kadar üyelerinin sadece ekonomik hakları uğruna mücadele vermekle yetinmemiş en büyük çabayı üyelerini siyasi yönden eğitilmesine harcamış, işçilerin en iyi silahı olan işçi sınıfının bilimini kavratmaya çalışmıştır. Öyle ki, İPLİK-İŞ Sendikası Antep'te her türden demokratik mücadelelerinin de öncülüğünü üstlenerek yürütmüş ve yürütmektedir.

Antep dokuma işçilerinin direnişinden faşizme, kapitalizme ve her türden oportunizme karşı mücadele eden sosyalistlerin ve sınıf bilinçli işçilerin çıkarması gereken dersler ise, sınıf sendikacılığı siyasetini uygulayan sendikaları ortaya çıkarmak ve uğruna mücadele etmek. Sınıf sendikaları örgütlerini güçlendirmek, örgütlenmemiş işçi kitlelerini bu sendikaların saflarına katmak, işçilerin yakın çıkarları ve istekleri için mücadele sürecinde kitle eylemleri (grevler, direnişler, gösteriler vs.) düzenleyerek, işçileri faşizme ve reformizme karşı çıkartmak, böylece faşizm ve reformizmin hain yüzünü ortaya koymak, işçilerin mücadelelerinde en geniş şekilde, emekçi sınıf ve tabakaların aktif, maddi ve manevî desteğini sağlamak. İşçi sınıfının mücadelesinde gençliği mücadeleye katmak, desteğini sağlamak. Eylem sürecinde ajitasyonal propağanda çalışma-

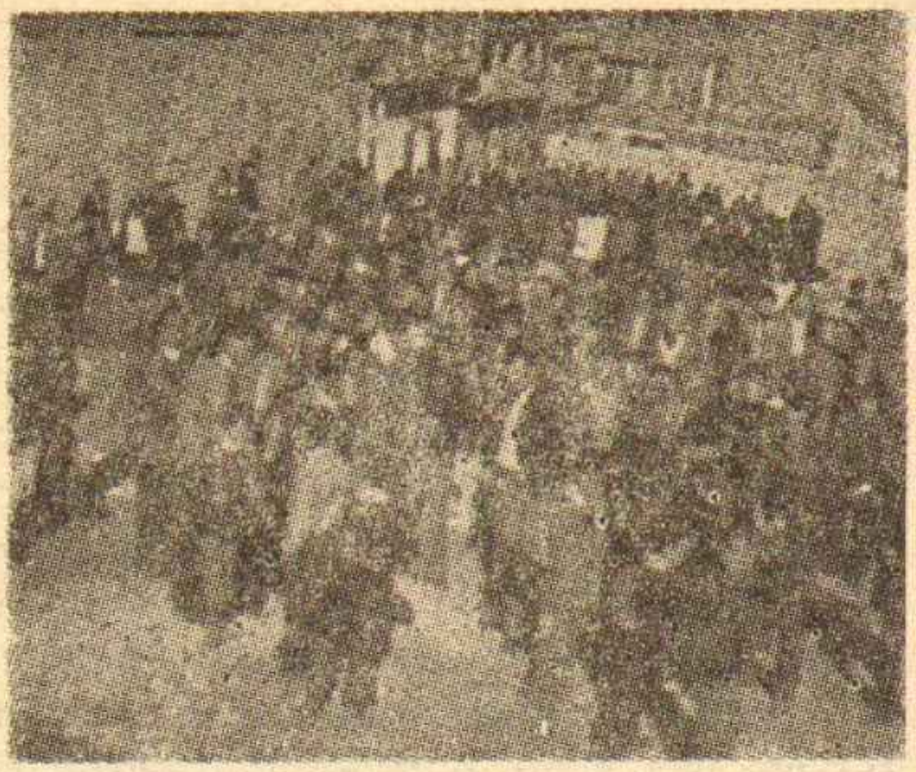

ların yoğunlaştırmak, faşist-sarı ve reformist sendikaları teşhir kampanyaları düzenlemek, olmalıdır.

İşte Antep direnişinden çıkarılan bu dersler, iyi kavranırsa, gelecekte ortaya çıkmaya gebe olan sosyal patlamalar karşısında şaşkınlığa düşülmez. Ve biz Antep dokuma işçilerinin direnişi saygı ile selamlıyoruz.

YAŞASIN İŞÇİLERİN, YOKSUL KÖYLÜLERİN, GENÇLİĞİN, DEVRIMCI MÜCADELE BİRLİĞİ

YAŞASIN DEMOKRATİK DEVRİM MÜCADELEMİZ

FABRİKALAR, TARLALAR SİYASİ İKTİDAR, HERŞEY EMEĞİN OLACAK.

emeğin birliği

Aylık Siyasi Gazete - Sahibi: E. Sabri İpekçi - Sorumlu Müdür: Hacı Kılıç - Yönetim Yeri: Eski Saray Cad. Saray Pasaj PO/60 Gaziantep - Yazışma Adresi: PK. 192 Beyazıt/İstanbul, İstanbul Dağıtım Şubesi: Çemberlitaş Evkaf Sok. No: 2/12 Çemberlitaş/İstanbul - Dizgi: Evren Matbaası - Baskı: Ören Basımevi - SBT 4.2.1978